

samen, werken aan talent voor morgen

Inhoud

Voorwoord | PAGINA 4–5

- 2021, het jaar van de wendbaarheid

COVID-19 | PAGINA 6–9

- Code groen met een geel randje

Onderwijsbeleid | PAGINA 10–17

- Kwaliteitsvol aanbod van relevante opleidingen
- Kwaliteitszorg
- Leerladder in de zorg
- Graduaatsopleidingen
- Lerarenopleidingen

Kunsten | PAGINA 18-19

- Kwalitatief kunstonderwijs
- Bijzonder salarisschalen in de kunsten

Internationalisering | PAGINA 20-23

- Internationale uitwisseling van studenten en docenten mogelijk maken tijdens de pandemie en na de Brexit.

Global Minds | PAGINA 24–25

- GESLab
- Global Minds Congres

Personeelsbeleid | PAGINA 26–27

- Aandacht voor de vermindering van werkdruk en planlast

Financiën | PAGINA 28–29

- Planlast en besparingen
- Consortiumcontracten

Onderzoek | PAGINA 30–31

- Onderzoek met impact
- Sterk internationaliseren in onderzoek

Projecten | PAGINA 32–35

- INPUT/OUTPUT
- Blikopener
- Digital Open Science Platform
- Vlaamse AI-Academy

Studentenvoorzieningen | PAGINA 36–37

- Organisatie en ondersteuning gespecialiseerde opleiding grensoverschrijdend gedrag
- Het mentaal welzijn van studenten

Communicatie | PAGINA 38–41

- Events
- State-of-the-art huisstijl
- Website
- Sociale Media
- Oktobertelling
- SIDin's Futureproof
- DOSP
- Publicaties

Studenten centraal
in wendbare hogescholen,
ondersteund door
een proactieve
beleidsbeïnvloeding.

2021, het jaar van de wendbaarheid

Dat COVID-19 nog in 2021 zo'n stempel op de wereld en het hoger onderwijs zou drukken, had niemand bij het begin van de pandemie in maart 2020 durven voorspellen. De Vlaamse Hogescholenraad en de Vlaamse hogescholen hebben in 2021 er alles aan gedaan om Vlaamse en internationale studenten een kwaliteitsvol aanbod te blijven garanderen. Ook het welzijn van de studenten stond bovenaan de prioriteitenlijst. En blended learning werd verder geprofessionaliseerd.

Daarnaast stond met twee Vlaanderenbrede projecten in het Voorsprongfonds samenwerking in onderwijs-innovatie hoog op de agenda van de Vlaamse Hogescholenraad. Met een paper over de leerladder in de zorg, heeft de Vlaamse Hogescholenraad de complementariteit van de opleidingen verpleegkunde HBO-5 en bachelor verpleegkunde uitgewerkt, en overlegd met het werkveld en de betrokken opleidingen naar een Vlaamse consensus.

Een tienpuntenplan om het lerarentekort op te lossen, werd opgemaakt. CAO VI werd onderhandeld en goedgekeurd. Een belangrijke eerste stap voor de financiering van de bijzondere salarisschalen binnen het hoger kunstonderwijs maakte hier ook deel van uit. Een nieuw vijfjarenprogramma voor Global Engagement werd uitgewerkt en ter financiering aan VLIR-UOS voorgelegd. En tot slot: een jaarlijkse structurele financiering van vijf miljoen euro voor kennisdiffusie onder het merk Blikopener werd verworven. Successen in 2021 waar we best fier op zijn. Omdat ze van waarde zijn voor de toekomst van de hogescholen en hun studenten.

Hartelijk dank aan iedereen die hiertoe heeft bijgedragen.

Koen Goethals
voorzitter

Eric Vermeylen
secretaris-generaal

Code groen met een geel randje

Het mag duidelijk zijn: ook in 2021 hing de schaduw van de pandemie over het jaar. Alle beleidsdomeinen kregen af te rekenen met beslissingen die nodig waren om de gevolgen van de pandemie in te dijken en de kwaliteit en continuïteit van het onderwijsaanbod voor de studenten te blijven garanderen.

2021 begon voor het hoger onderwijs nog als een bijzonder jaar. De strenge veiligheidsmaatregelen inzake COVID-19 die voor de kerstvakantie van 2020 waren getroffen, bleven gelden tot eind februari, wat het leven op de campus er niet onmiddellijk gemakkelijker op maakte.

Het tweede semester van het academiejaar 2020-2021 werd ingezet met een hoog aantal besmettingen van verschillende varianten van het COVID19-virus. Ondanks het feit dat door de verhoging van de capaciteit van fysieke aanwezigheid van studenten op de campus van 10% naar 20%, het welzijn van studenten aanzienlijk steeg, werd deze versoepeling al snel teruggedroefd.

De geldende maatregelen bleven wegen op de leerervaring van studenten en op de organisatie van het praktijkgericht hoger onderwijs aan de Vlaamse hogescholen.

De minister van Onderwijs nam daarom het initiatief om de thema's die in het nooddecreet van december 2020 geregeld werden, opnieuw te herbevestigen in een decreet dat begin maart 2021 werd goedgekeurd. Inhoudelijk gaat het om het garanderen van rechtszekerheid van flexibiliteit voor wat betreft de ECTS-fiches, om de verlenging van het academiejaar zodat studenten zeker hun werkpleklers kunnen afmaken en om de teruggave van het leerkrediet.

De docenten aan de Vlaamse hogescholen bleven het beste van zichzelf geven in hybride lesgeven: online wat digitaal kon gebeuren, op campus of werkplek wat noodzakelijk en mogelijk was.

Covid-19

De docenten aan de Vlaamse hogescholen bleven het beste van zichzelf geven in hybride lesgeven: online wat digitaal kon gebeuren, op campus of werkplek wat noodzakelijk en mogelijk was.

De werkgroep verpleegkunde boog zich vooral over het thema 'vaccinaties'. In de Vlaamse taskforce die de vaccinatiestrategie voor de samenleving uitrolde, was het onderwijs slechts in een tweede lijn vertegenwoordigd. Er werden nodige afspraken gemaakt over het al dan niet (verplicht) vaccineren van student-stagiairs in de zorginstellingen.

De paasvakantie bracht een kantelpunt. Eén van de resultaten van het overleg op 13 april, tussen de Vlaamse Hogescholenraad, Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) en de minister van Onderwijs, was dat studenten na de paasvakantie terug meer naar de campus mochten. Er werd een verhoging van de capaciteit op de campus van 10% naar 20% doorgevoerd. Het streefdoel was dat studenten twee halve of één hele dag onderwijs op de campus konden volgen. Bovendien voorzag de Vlaamse Regering 200.000 zelftesten per week voor het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs.

Ook na de paasvakantie bleef het onderwerp 'vaccinaties' actueel. Gezien niet alle hogeschoolstudenten in gezondheidszorgopleidingen gevaccineerd waren of de kans al hadden gehad om gevaccineerd te worden, kon dit voor sommige groepen van studenten leiden tot een aanzienlijke studieduurverlenging omdat ze niet tijdig op stage konden gaan. Daarenboven konden ook vraagtekens gezet worden bij het wettelijke karakter en de deontologie van zulke verplichting door het werkveld en het respect voor de privacy en zelfbeschikkingsrecht van de individuele student.

De problematiek situeerde zich voornamelijk in het Brusselse Gewest en een aantal uitzonderingen verspreid over het Vlaamse Gewest. De Vlaamse Hogescholenraad kaartte deze problematiek aan bij de Vlaamse zorgambassadeur met gaandeweg gepaste oplossingen tot gevolg.

Covid-19

Er werd heel wat ervaring en kennis gedeeld rond thema's die met de COVID-19-crisis te maken hadden.

Het gaat hier over impactmetingen tot het delen van goede praktijkvoorbeelden.

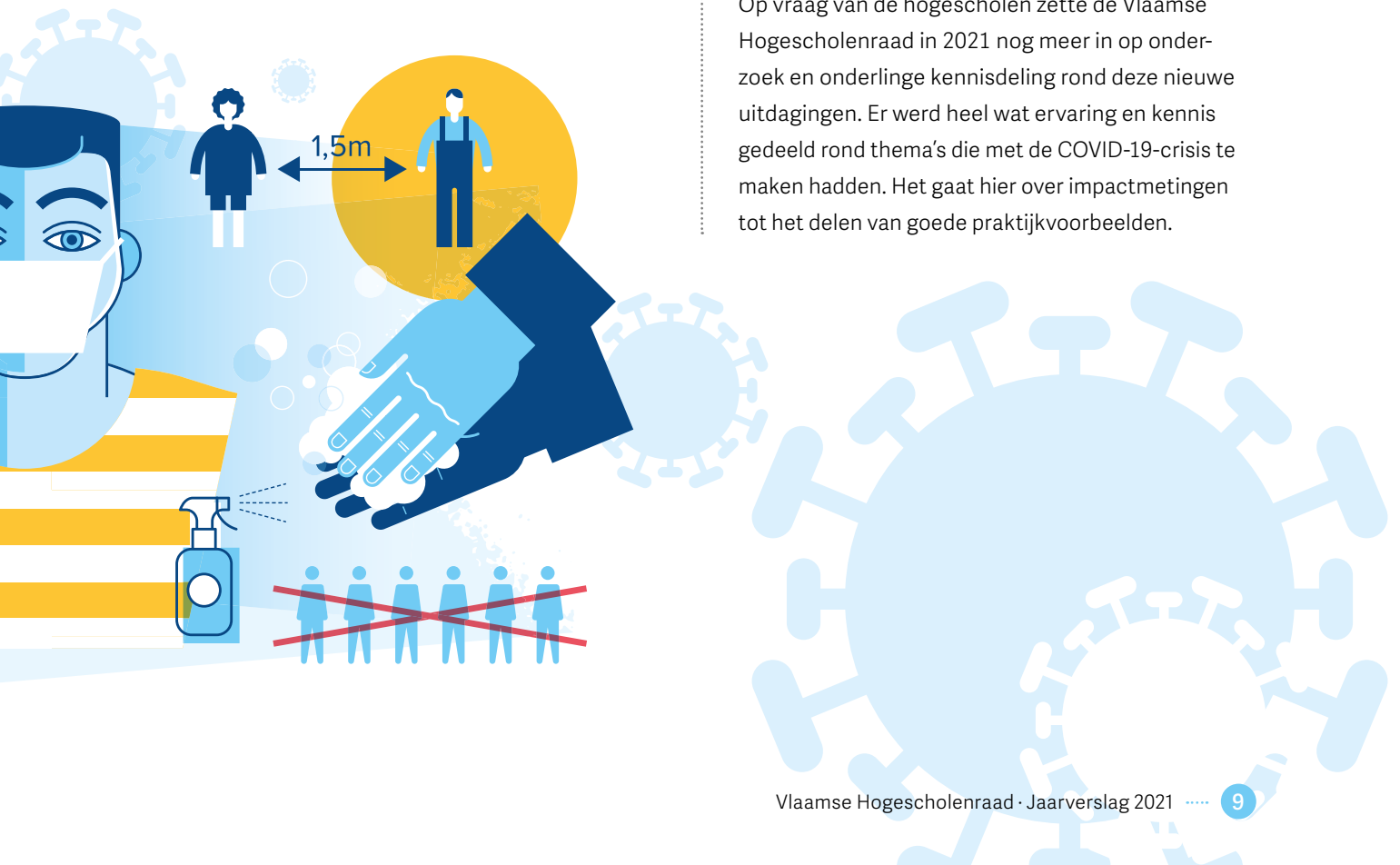

Covid-19

Het nieuwe academiejaar 2021-2022 startte, na overleg met de minister van Onderwijs en virologen, in 'code groen met een geel randje': het leven op de campus kon vrijwel normaal starten, mits beperkte maatregelen rond het dragen van mondmaskers. Daarnaast werd er zwaar ingezet op de vaccinatie-sensibilisering.

Na twee academiejaren met coronamaatregelen werd het ook duidelijk dat het hybride lesgeven nooit meer zal verdwijnen en de digitalisering in het hoger onderwijs duurzaam verankerd zal worden. In de toekomst zal er zeker verder ge-professionaliseerd worden om 'blended learning' effectief en efficiënt te organiseren.

Op vraag van de hogescholen zette de Vlaamse Hogescholenraad in 2021 nog meer in op onderzoek en onderlinge kennisdeling rond deze nieuwe uitdagingen. Er werd heel wat ervaring en kennis gedeeld rond thema's die met de COVID-19-crisis te maken hadden. Het gaat hier over impactmetingen tot het delen van goede praktijkvoorbeelden.

Kwaliteitsvol aanbod van relevante opleidingen

Kernopdracht van hogescholen is het opleiden van toekomstige professionals, waarvoor een kwaliteitsvol onderwijsaanbod essentieel is. De werkgroep onderwijs volgt die beleidsdomeinen en acties op die garant staan voor een kwaliteitsvol aanbod van opleidingen, van waarde voor student en samenleving.

Dit vraagt een transparant opleidingsaanbod voor de onderwijskiezer, waarover de hogescholen in de schoot van de Vlaamse Hogescholenraad onderling afstemmen. Naast deze jaarlijkse uitvoering van afstemmingsprocessen voor het bestaande en een nieuw opleidingsaanbod, werd in 2021 extra aandacht gegeven aan de volgende topics:

In de schoot van deze werkgroep werd in 2021 een onderzoek naar de meerwaarde van beroepskwalificerende trajecten in het hoger onderwijs opgestart. Dit onderzoek kadert in het besluit van de Vlaamse Regering aangaande de uitvoering van het

decreet van 26 april 2019 betreffende het kwaliteits-toezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader. Dit stelt dat experts uit het hoger onderwijs kunnen worden ingeschakeld bij het toezicht op beroepskwalificerende trajecten die door publieke en private opleidingsverstrekkers kunnen worden ingericht. Na de erkenning wordt het beroepskwalificerend traject onderworpen aan kwaliteitstoezicht ter plaatse. Voor nieuwe trajecten vindt het eerste toezicht plaats in het jaar nadat het traject voor de eerste keer volledig doorlopen is. Vervolgens wordt dit toezicht elke zes jaar herhaald.

Het beroepskwalificerend traject behoudt haar erkenning na positieve evaluatie van het toezicht ter plaatse. De werkgroep heeft samen met AHOVOKS en het toezichtsteam van WSE overlegd omtrent het profiel en de procedure. Vervolgens werden er met VLIR afspraken gemaakt over het aandragen van experten, afhankelijk van het opleidingsniveau.

Onderwijsbeleid

Om het opleidingsaanbod in de opleidingen informatica, elektronica en media voor de studiekeuzer én het werkveld transparanter en effectiever te maken, werden twee taakgroepen opgericht om na te gaan welke optimalisaties nodig en mogelijk zijn. Een tussentijds voorstel werd in 2021 aan de raad van bestuur van de Vlaamse Hogescholenraad voorgelegd, op basis waarvan de opdracht verlengd werd naar 2022.

Een taakgroep Artificiële Intelligentie werd opgericht met als opdracht om een strategie van opleidingsportfolio uit te werken rond toegepaste artificiële intelligentie. Diverse mogelijke rollen van de hogescholen werden gespecificeerd. Op basis van deze oefening werden in december 2021 door meerdere hogescholen een nieuwe afstudeerrichting artificiële intelligentie aangevraagd binnen een bestaande opleiding.

Innovatie in het hoger onderwijs kreeg in 2021 veel aandacht. Met een budget van 60 miljoen euro vanuit het Vlaams Relanceplan investeerde de minister van Onderwijs met het Voorsprongfonds in onderwijsvernieuwing aan hogescholen en universiteiten, en wel rond drie speerpunten:

Onderwijsbeleid

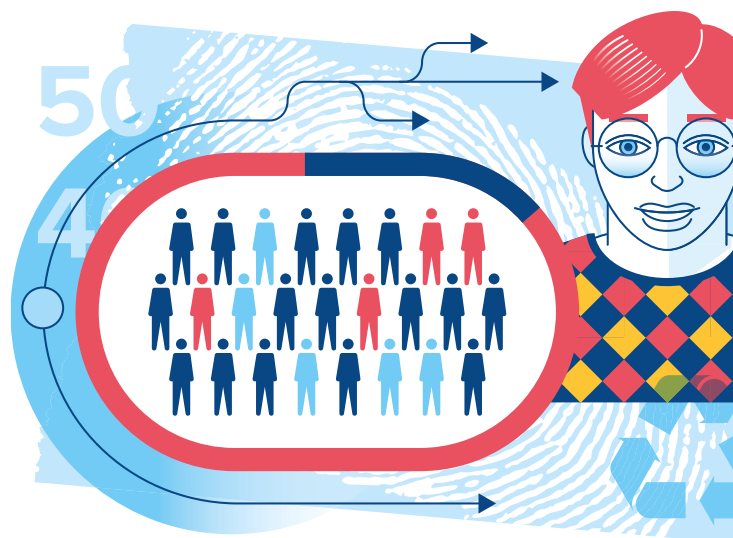
De uitbouw van een opleidingsportfolio dat toekomstbestendig en wendbaar is, leven-lang-leren en volop inzetten op digitale onderwijsvormen. Kennis werd gedeeld over de hogescholen heen om projectaanvragen voor te bereiden.

Twee Vlaanderenbrede projectvoorstellen waaraan alle betrokken hogescholen deelnemen, werden vanuit de Vlaamse Hogescholenraad uitgewerkt en later ook goedgekeurd, met name: lerarenopleiding vakdidactiek en lerarenopleiding remediëring na de instaptoets lerarenopleiding.

In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord werden door de minister van Onderwijs in 2020 twee werkgroepen opgericht waaraan ook de Vlaamse Hogescholenraad kon deelnemen.

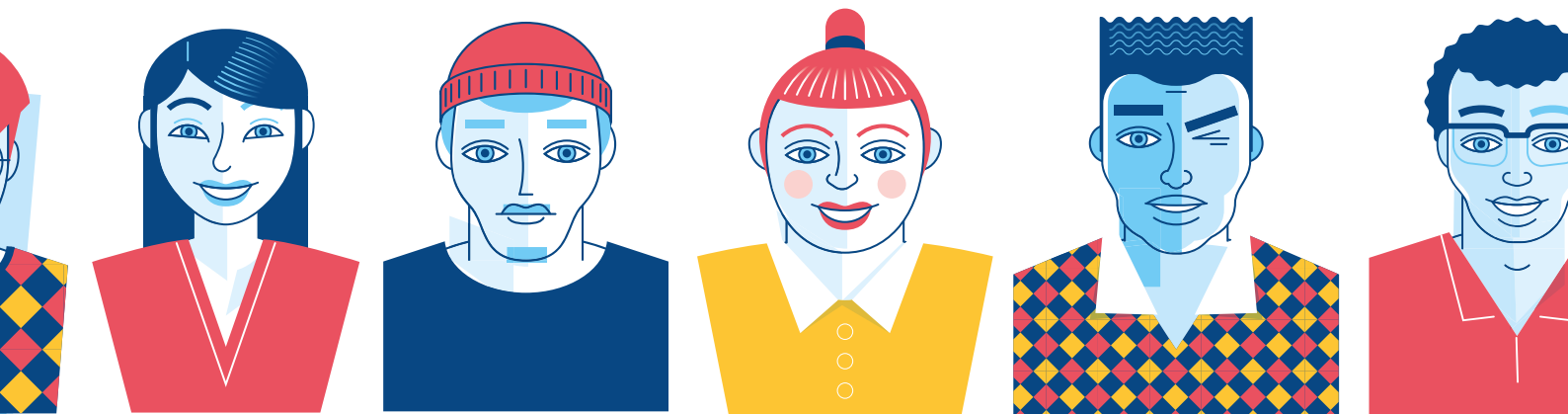
De werkzaamheden van de werkgroep 'toetsen hoger onderwijs' liepen verder in 2021 en had als opdracht om de consequenties te bekijken alsook de randvoorwaarden voor het koppelen van verplichte remediëring aan de toetsen bij de instroom in het hoger onderwijs. De tweede werkgroep leverde in 2021 een analyse van de studievoortgang in het hoger onderwijs op, en formuleerde aansluitend een aantal beleidsaanbevelingen.

Dit resulteerde in 2022 in een ontwerp van decreet over 'de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie en overige organisatorische aspecten hoger onderwijs'. De beleidsaanbevelingen van de werkgroep werden evenwel door de minister in dit decretaal voorstel niet nauwgezet omgezet. De Vlaamse Hogescholenraad verzet zich met klem tegen het decretaal voorstel zoals door de regering neergelegd in het Vlaams Parlement.

De Vlaamse Hogescholenraad verzet zich met klem tegen het decretaal voorstel zoals door de regering neergelegd in het Vlaams Parlement.

Onderwijsbeleid

Kwaliteitszorg

Wat betreft kwaliteitszorg zijn hoger onderwijsinstellingen verantwoordelijk om de kwaliteitsborging intern vorm te geven en daarover verantwoording af te leggen in de instellingsreview. De instellingsreview is verplicht voor alle instellingen die in Vlaanderen erkend zijn als hogeschool of universiteit en wordt elke zes jaar uitgevoerd volgens een vaste kalender. De tweede ronde van de instellingsreviews is van start gegaan in het academiejaar 2021-2022.

De hogescholen staan achter het kwaliteitszorgstelsel van de instellingsreview en wensen de waarderende aanpak ook uit te dragen ten aanzien van partners, en andere belanghebbenden. Zo worden bijvoorbeeld de HBO5-opleidingen verpleegkunde georganiseerd in een samenwerkingsverband, van hogescholen met één of meerdere scholen voor secundair onderwijs die een HBO5-opleiding verpleegkunde aanbieden. De hogeschool is binnen dit samenwerkingsverband niet enkel verantwoordelijk voor het uitreiken van de diplomás, maar ook voor de kwaliteitsborging van de HBO5-opleiding verpleegkunde.

Na de omvorming van de vroegere HBO5-opleidingen tot graduaatsopleidingen en de inbedding van

die opleidingen in de hogescholen, bleef er onduidelijkheid bestaan over de kwaliteitscontrole op de HBO5-opleidingen verpleegkunde. De opleidingen kregen de voorbije twaalf jaar geen regulier extern kwaliteitstoezicht meer. De onderwijsinspectie kreeg vanuit de Vlaamse Regering de opdracht om, in samenwerking met de accreditatieorganisatie NVAO, een beoordelingskader te ontwikkelen en de kwaliteit van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs te beoordelen. Doorheen dit proces werd vanuit de werkgroep kwaliteitszorg meermaals input aangeleverd alsook verduidelijking geboden bij het kwaliteitszorgsysteem van het hoger onderwijs met het oog op een goede aansluiting tussen beide beoordelingskaders.

Het beoordelingskader werd in september 2021 goedgekeurd door de Vlaamse Regering, de hogescholen blijven evenwel ten eerste betreuren dat de samenwerking tussen onderwijsinspectie en het hoger onderwijs hierin onvoldoende tot zijn recht komt.

Andere thema's die aan bod kwamen en opgevolgd werden in de werkgroep kwaliteitszorg, waren de reorganisatie van NVAO, het klankbordoverleg met NVAO, en de kwaliteitsopvolging van educatieve opleidingen.

Onderwijsbeleid

In 2021 werd vooral input geleverd ter voorbereiding van de aankomende onderwijskwalificaties van nieuwe graduaatsopleidingen.

Leerladder in de zorg

De Vlaamse Hogescholenraad ontwikkelde einde 2020 de leerladder in de zorg. Hierin wordt de complementariteit van de opleidingen verpleegkunde op VKS-niveau 5 en 6 duidelijk afgebakend, van complementaire waarde voor student en werkveld. In 2021 werd hierover een ronde-tafel-overleg georganiseerd tussen de Vlaamse Hogescholenraad, de koepels van het secundair onderwijs en de vertegenwoordigers van het werkveld.

Vanuit dit overleg werd een Vlaamse consensus bereikt zodat de dubbele toeleiding naar het verpleegkundig beroep (HBO-5 en bachelor) transparant en complementair zal worden, zoals de Vlaamse Hogescholenraad in haar leerladder had uitgewerkt. Vanuit deze consensus, ondersteund door de Vlaamse minister van Onderwijs en de Vlaamse zorgambassadeur, werd ook het federaal overleg rond de verpleegkundige profielen, die in de federale wet ter uitvoering van de zorgberoepen gevalideerd zouden moeten worden, opgestart.

Onderwijsbeleid

In de federale werkgroep *'functieprofiel verpleegkundige zorg van de toekomst'* kon, met deze Vlaamse consensus, een sterk signaal gegeven worden over de keuzes die Vlaanderen maakt, om tot duurzame, structurele en waardevolle oplossingen te komen voor de opleidingen en het werkveld in de zorg. Eind 2021 had de federale minister van Volksgezondheid hierover echter nog geen beslissing genomen.

De werkgroep vroedkunde overlegde met het Agentschap Opgroeien – het voormalige Kind & Gezin – om de wervingsstop voor vroedkundigen die zijn afgestudeerd na 2018 op te heffen. Deze wervingsstop kwam er omdat deze afgestudeerden niet mogen vaccineren in de consultatiebureaus van het agentschap.

Studenten verpleegkunde krijgen dus voorrang bij stageplaatsen, waardoor studenten vroedkunde nog amper stage kunnen lopen bij de consultatiebureaus. De werkgroep vindt het belangrijk dat deze stageplaatsen (en tewerkstellingsplaatsen) voor studenten vroedkunde niet verdwijnen.

Uitgaande van de visie op de leerladder in de zorg ontwikkelde de werkgroep verpleegkunde een inhoudelijke voorzet voor een nieuwe brugopleiding tussen HBO5-verpleegkunde en bachelor verpleegkunde. Ook een gezamenlijke mentorvorming voor stagiairs en het optimaliseren van de spreiding van studenten over de verschillende stageplaatsen werden aangepakt.

Graduaatsopleidingen

De subwerkgroep graduaatsopleidingen die de verdere uitbouw van de graduaatsopleidingen ondersteunt, vormt een directe link met de werkgroep onderwijsbeleid. Hierdoor kan een integraal beleid gevoerd worden overheen verschillende opleidingsniveaus.

In 2021 werd vooral input geleverd ter voorbereiding van de aankomende onderwijskwalificaties van nieuwe graduaatsopleidingen. Naar aanleiding hiervan formuleerde de Vlaamse Hogescholenraad domeinspecifieke leerresultaten voor de betreffende graduaatsopleidingen.

Onderwijsbeleid

Nood aan een revival in de lerarenopleidingen

Dat er de jongste jaren een lerarentekort is, en dat dit de komende jaren alleen maar zal stijgen, verbaast jammer genoeg niemand meer.

Dit tekort situeert zich op twee vlakken: een tekort aan vervangers en een tekort aan nieuwe leerkrachten. Daarnaast zakt ook het aantal studenten dat kiest voor een lerarenopleiding. Zelfs wanneer iedereen die afstudeert ook daadwerkelijk als leerkracht in het onderwijs stapt, zal er nog steeds een tekort zijn. Leraar blijft structureel een knelpuntberoep.

De lerarenopleidingen zetten zichzelf op de barricaden om mee te werken aan een oplossing. De Vlaamse Hogescholenraad had zich ook in 2021 geëngageerd om een bijdrage te leveren aan het maatschappelijk debat hierover. De belangrijkste initiatieven op een rij.

De lerarenopleidingen zetten zichzelf op de barricaden om mee te werken aan een oplossing.

Tienpuntenplan lerarentekort

De Vlaamse Hogescholenraad schuift in haar tienpuntenplan twee specifieke aandachtspunten naar voor. De focus wordt gelegd op het opleiden van sterke leraren. Samen met de scholen, de koepels, het Centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) en alle andere mogelijke partners moeten de hogescholen ervoor zorgen dat meer studenten willen kiezen voor de lerarenopleidingen.

Per focus stelt de Vlaamse Hogescholenraad vijf actiepunten voor, met als einddoelen het Vlaamse onderwijs terug in 'poleposition' plaatsen en zowel de lerarenopleiding als het werken in onderwijs aantrekkelijk maken. De Vlaamse Hogescholenraad wil dat er, aanvullend, werk gemaakt wordt van een écht HR-beleid in scholen. Onderwijs moet een werkomgeving zijn waar plaats is voor autonomie, groeikansen, arbeidsvreugde en trots.

Onderwijsbeleid

Stagiairs uit de lerarenopleiding inzetten in functie van het lerarentekort

De werkgroep lerarenopleiding wil samen met de overheid en haar partners in het onderwijsveld nadenken over hoe studenten uit de lerarenopleiding makkelijker vervangingsopdrachten kunnen doen. De werkgroep lerarenopleiding heeft een voorstel geformuleerd om studenten uit de laatste fase van de opleiding als studentenjob vervangingsopdrachten te laten doen.

De werkgroep heeft daarbij een aantal cruciale randvoorwaarden geformuleerd, gaande van aandacht voor het statuut en de rechten van de student, het behoud van een kwalitatieve opleiding en het intact houden van het pedagogisch parcours bij de stage.

Samenwerking met de VDAB

Het beroep van leraar is een knelpuntberoep, wat maakt dat de VDAB steeds vaker studenten doorstuurt naar de lerarenopleidingen. Dit is een positieve evolutie, die steeds meer zij-instromers warm maakt voor een carrièreswitch naar het onderwijs. De werkgroep lerarenopleiding heeft in 2021 intens met verantwoordelijken van de VDAB overlegd om beter af te stemmen en de administratieve last terug te dringen. Op die manier kan de focus blijven liggen op het opleiden van sterke leraren.

Instaptoets lerarenopleiding

In april 2021 startte de zesde afname van de instaptoets en eind 2021 hadden bijna 10.000 aankomende studenten de instaptoets afgelegd.

De persoonlijke score op de instaptoets blijft nog steeds een goede voorspeller voor het studierendement, net als de vooropleiding van de aankomende studenten in het secundair onderwijs.

Kwalitatief kunstonderwijs

In 2021 maakten de Schools of Arts werk van de educatieve masteropleidingen in de kunsten.

Op het einde van het jaar werden met NVAO afspraken gemaakt over de beoordeling van de educatieve master in de kunstopleidingen in het kader van het nieuwe kwaliteitszorgstelsel. De aanpak voor die beoordelingen zal gebeuren op maat van de hogescholen. De beoordeling moet de opleidingen de kans geven om hun eigenheid uit te drukken, in functie van hun inbedding in de visie van de hogescholen.

Aan het begin van 2021 werd ook intensief overleg gepleegd met de Vlaamse overheid over de bekwaamheidsbewijzen die de studenten uit de educatieve masteropleidingen verwerven op het einde van hun opleiding. In overleg met de koepels en de vakorganisaties van het deeltijds kunstonderwijs werden, voor de domeinen beeldende en audiovisuele kunsten enerzijds en de domeinen muziek, woordkunst-drama en dans anderzijds, bekwaamheidsbewijzen vastgelegd. De onderwijsbevoegdheid in het deeltijds kunstonderwijs van de toekomstige en net afgestudeerde studenten uit de educatieve opleidingen in de kunsten wordt op die manier accurater bepaald.

Bijzondere salarisschalen in de kunsten

Historisch liggen binnen het hoger kunstonderwijs de bijzondere salarisschalen voor het onderwijzend personeel veel lager dan de reguliere schalen, en in vele gevallen zelfs lager dan de salarisschaal die gangbaar is binnen het deeltijds kunstonderwijs.

Reeds in 2012 kreeg de doelstelling, om deze te lage salarisschalen op te trekken, concreet vorm door het decretaal voorzien van een groeipad van 3,7 miljoen euro (op kruissnelheid op indexniveau 2011). Die middelen werden evenwel nog steeds niet aangewend.

In 2021 maakten de hoofden van de Schools of Arts samen met de financieel directeurs van de

hogescholen opnieuw de berekeningen met een bevestiging van de claim van 3,7 miljoen euro als resultaat. In het verlengde van de onderhandelingen over CAO VI werd dit extra budget vanuit de hogescholen als eis naar de overheid geformuleerd. Recent werd met de steun van de vakorganisaties in het annex op CAO VI een extra budget van 2 miljoen euro beslist, wat de eerste stap is in het vereiste groeipad.

Internationale uitwisseling van studenten en docenten mogelijk maken tijdens de pandemie en na de Brexit.

In 2021 heeft de Vlaamse Hogescholenraad zich mee ingezet om ervoor te zorgen dat er zoveel mogelijk kon blijven ingezet worden op internationale uitwisseling van studenten. Een uitgewerkt standpunt over het vaccinatiebeleid in het kader van internationale mobiliteit speelde daarbij een belangrijke rol.

Voorstellen werden mee onderschreven door VLIR zodat ze gezamenlijk overgemaakt werden aan de Vlaamse minister van Onderwijs en de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. De praktische uitwerking werd in het voorjaar 2021 afgestemd in een overleg met het Agentschap Zorg en Gezondheid. Het streefdoel was om mobiele studenten volledig te vaccineren vóór hun vertrek naar het buitenland, zonder hen bij uitzondering

voorrang te moeten verlenen ten opzichte van andere groepen in de samenleving.

Voor inkomende internationale studenten die langer dan 90 dagen blijven, werd overeengekomen dat zij in België gevaccineerd konden worden. Deze afspraken rond vaccinatie, voor zowel uitgaande als inkomende mobiele studenten, vormden een belangrijk sluitstuk in de inspanningen van de Vlaamse Hogescholenraad om studentenmobiliteit mogelijk te blijven maken, ondanks de pandemie.

Een andere uitdaging aan de andere kant van de Noordzee.

Brexit, in combinatie met de beslissing van het Verenigd Koninkrijk om niet meer deel te nemen

Internationalisering

aan het nieuwe Erasmus+ programma 2021-2027, zijn erg nadelig voor de studentenmobiliteit naar het Verenigd Koninkrijk, dat steeds een populaire bestemming was voor studenten uit het Vlaamse hoger onderwijs.

Begin 2021 wordt duidelijk dat een stagevisum voor het Verenigd Koninkrijk bekomen, zeer complex en soms onvoorspelbaar werd. Wanneer bovendien bij het begin van het academiejaar 2021-2022 ook blijkt dat de British Council geen sponsor meer wil zijn voor aanvragen van stagevisa, wordt het nog moeilijker om studentenmobiliteit te organiseren.

De Vlaamse Hogescholenraad bleef bij de bevoegde instellingen aandringen op realistische oplossingen. De werkgroep internationalisering stemde tevens de toekomst af met het hoogste politiek niveau.

Zo startte de minister van Onderwijs begin 2021 een gemengde werkgroep op om een nieuwe Vlaamse internationaliseringsstrategie te ontwikkelen. De Vlaamse Hogescholenraad was in deze werkgroep vertegenwoordigd.

In de herfst van 2021 werden de eerste beleidsproposities overgemaakt aan het Departement Onderwijs en Vorming. De Vlaamse hogescholen kijken nog steeds uit naar de beslissingen van de minister, vertrekkende van de resultaten van het overleg in bovengenoemde gemengde werkgroep.

Daarnaast gaf de Vlaamse Hogescholenraad input voor het advies dat VARIO uitbracht over de conceptnota 'Economische Migratie' van de federale minister van Veiligheid en Binnenlandse

Internationalisering

Zaken en de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw.

Deze input betrof verschillende thema's: de nood aan meer Engelstalige professionele bacheloropleidingen, de nood aan innovatieve beurzen voor internationale studenten in STEM-opleidingen op bachelorniveau en verpleegkunde, de nood aan een snellere erkenning van internationale diploma's van hoogopgeleiden en een mogelijke oplossing in geval van een niet-erkenning.

De Vlaamse minister-president lanceerde ook een nieuw beurzenprogramma voor Vlaamse topstudenten aan topinstellingen in het buitenland. De Vlaamse Hogescholenraad is in principe ook voorstander van dit nieuwe initiatief, maar

vraagt dat dit beurzenprogramma niet enkel zou openstaan voor studenten met een masterdiploma, maar ook voor studenten met een bachelordiploma. Professionele bachelors halen immers ook een op de arbeidsmarkt zeer gegeerd einddiploma en hun opleidingen werken eveneens samen met top-universiteiten in het buitenland.

De Vlaamse Hogescholenraad maakte hiervoor een lijst op van excellente Schools of Arts voor audiovisuele en visuele kunsten, die ontbraken in de short-list van opleidingen waarvoor de beurs aangevraagd kan worden. Er werd helaas geen rekening gehouden met deze input. De Vlaamse Hogescholenraad hoopt dat dit in de toekomst wel het geval zal zijn.

Internationalisering

De Vlaamse Hogescholenraad vraagt dat het beurzenprogramma voor topstudenten niet enkel zou openstaan voor studenten met een masterdiploma, maar ook voor studenten met een bachelordiploma.

In 2021 werd de omzetting van de EU-richtlijn (2016/801) die, voor internationale studenten die in de Europese Unie afstuderen aan het hoger onderwijs, de mogelijkheid voorziet om een zoekjaar aan te vragen, een feit. Dankzij de goede samenwerking met VLIR en de Dienst Vreemdelingenzaken, kon de Vlaamse Hogescholenraad input geven bij het wetsontwerp. Op die manier kon de regelgeving die hieruit voort zou vloeien ook van toepassing zijn voor de internationale studenten uit derde landen die afstuderen aan een Vlaamse hogeschool.

Naar aanleiding van de omzetting van deze richtlijn, ontwikkelde de Vlaamse Hogescholenraad een gemeenschappelijk standpunt omtrent de bestaansmiddelen die derdelanders moeten kunnen aantonen om een studievizum te verkrijgen. De Vlaamse

hogescholen kantten zich tegen een forse stijging van het wettelijk bedrag, om inkomende creditmobiliteit van derdelanders in het kader van Erasmus+ en andere beurzenprogramma's nog mogelijk te maken. Dit werd uiteindelijk ook zo gestemd in de nieuwe wetgeving.

Tot slot werkte de Vlaamse Hogescholenraad in 2021 verder aan het verzamelen van gegevens voor de internationaliseringsindicatoren. Via de datasets werd vastgesteld dat het aantal internationale diplomastudenten in de kunsten 25% bedraagt, tegenover 6% voor het geheel van alle Vlaamse hogeschoolopleidingen. Uit de Oktobertelling van de Vlaamse Hogescholenraad blijkt bovendien dat de internationale derdelanders, die zich inschrijven aan een Vlaamse hogeschool, stijgen met 22%.

Een programma voor 'Global Engagement'

Ook in 2021 hield COVID-19 de geplande activiteiten van het Global Minds programma flink in haar greep: concrete resultaten voor 2021 zijn nog niet gekend omdat precies door de pandemie, de rapportageperiode met acht maanden werd uitgesteld.

Daarnaast werden de hogescholen in 2021 opnieuw uitgedaagd om alternatieve activiteiten te organiseren. Bovenop de studenten- en docentenmobiliteiten werden docenten- en studententrainingen, sensibiliserende activiteiten, onderzoeken, online uitwisselingsprogramma's en online conferenties in het leven geroepen. Twee activiteiten waren in 2021 wel de spreekwoordelijke kers op de taart: GESLab en het congres in oktober 2021.

GESLab

De dertien hogescholen werkten samen het onlinetraject 'Global Engagement Staff Lab' of GESLab uit. De doelgroep bestaat uit hogeschoolmedewerkers en het thema is uiteraard 'Global Engagement'. De bedoeling, van dit tijds- en plaatsonafhankelijk traject, is om uitwisseling, discussie en reflectie rond internationale samenwerking in het hoger onderwijs tot stand te brengen. Dit leidt uiteindelijk tot implementatie in curricula. Duurzame partnerschappen, *Sustainable Development Goals*, dekolonisering en interculturele beeldvorming stonden in het GESLab op de voorgrond.

Global Minds

Global Minds Congres

De Vlaamse Hogescholenraad organiseerde in samenwerking met de hogescholen op vrijdag 22 oktober 2021 een Vlaams congres op campus Narafi van LUCA Schools of Arts. Vijf keynote-sprekers en acht break-out-sessies zorgden er die dag voor dat de deelnemers na anderhalf jaar opnieuw fysiek konden van gedachten wisselen en netwerken. Ook enkele partners vanuit de partnerorganisaties waren fysiek aanwezig, en nog meer partners namen online deel.

De programma bestond uit een goede mix van een voorstelling van reeds bestaande projecten en een blik op de toekomst van Global Minds in het nieuwe vijfjarenprogramma, dat start in september 2022.

Ook dit jaar werd een Global Minds Award uitgereikt. In 2021 viel de eer te beurt aan Odisee hogeschool

met een project rond het vermijden van chronische ondervoeding tijdens de eerste duizend dagen in het leven van kinderen. Voor dit project ontwikkelden studenten samen met de 'Foundation Heights and Minds' verschillende tools om ook in partnerlanden gezonde voeding te kunnen aanbieden.

Dat het Global Minds programma een niet te onderschatten impact heeft, is vooral te merken aan het aantal internationale projecten dat loopt bij de Vlaamse hogescholen. Daarnaast vallen ook het opnemen van internationalisering in de beleidsplanning en de aanpassing van curricula in verschillende, uiteenlopende opleidingen op.

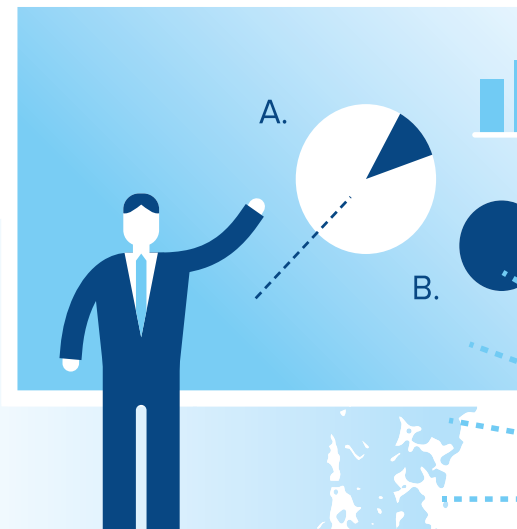
Ook de stijging in het aantal globaal geëngageerde docenten en het feit dat studenten zich steeds beter kunnen voorbereiden op een internationale stage, geeft positieve signalen.

Aandacht voor de vermindering van werkdruk en planlast

Vanaf 16 maart 2021 werden vanuit het VOC-HO gesprekken opgestart voor informele onderhandelingen voor de CAO VI hoger onderwijs.

Eind april 2021 startten de formele onderhandelingen. De werkgroepen personeelsbeleid en financieringsbeleid bespraken het eisencahier van de Vlaamse Hogescholenraad die door de raad van bestuur werd goedgekeurd. Tijdens de onderhandelingen werd aandacht gevraagd voor de vermindering van de werkdruk en planlast en voor het verbeteren van omkadering en ondersteuning voor het personeel van de hogescholen.

De CAO VI werd in september 2021 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De werkgroepen personeelsbeleid en financieringsbeleid bleven verder belast met het opvolgen van de formele onderhandelingen over de concrete decretale en BVR-ontwerpteksten.

Personeel

Planlast en besparingen

Het single auditmodel dat van toepassing is op de hogescholen heeft onder andere als doelstelling om de last voor de gecontroleerde te verminderen. Maar de hogescholen stellen vast dat de planlast alleen maar toeneemt. De tijd die medewerkers moeten investeren in bevestigingen en audits gaat meer en meer ten koste van de decretale opdrachten van onderwijs, praktijkgericht onderzoek en dienstverlening.

Enkele hogescholen geven aan bijkomend en hoger gekwalificeerd personeel te moeten aanwerven om te kunnen voldoen aan de complexiteit van planlast. De werkgroepen financieringsbeleid en personeelsbeleid publiceerden een nota waarin ze hun bezorgdheden kaderen. Daarop volgend besliste de Vlaamse Hogescholenraad om een gesprek met de regeringscommissarissen in te plannen om een aantal concrete vragen en verbetervoorstellen van de hogescholen te bespreken.

Tijdens dat overleg werd een alternatieve aanpak voor de single audits besproken. Op de single audits worden vaak onderwerpen geagendeerd die perfect overkoepelend op Vlaams niveau kunnen besproken worden, in plaats van per hogeschool. Dit zou veel effectiever en efficiënter zijn.

Daarnaast was het besluit van de minister van Onderwijs om structureel te besparen op de verdere uitbouw van de graduaatsopleidingen aan de Vlaamse hogescholen een zware dobber. De Vlaamse Hogescholenraad richtte een schrijven aan de minister om het ongenoegen over de besparingen in het hoger onderwijs in het algemeen en de besparingen op de uitbouw van graduaatsopleidingen in het bijzonder aan te kaarten.

Op 1 oktober nodigde de minister van Onderwijs de Vlaamse Hogescholenraad en VLIR uit op een gesprek om de besparingen in het hoger onderwijs te bespreken. De nota: *'Er zijn geen besparingen mogelijk zonder in te boeten op kwaliteit van hoger onderwijs aan hogescholen'*, werd als gespreksnota hiervoor gebruikt.

De minister stelde in het gesprek dat de open-end financiering voor de graduaatsopleidingen zal worden gestopt vanaf september 2022. Dit brengt de aangevane personeelsengagementen voor academiejaar 2021-2022 niet in gevaar, maar het betekent wel dat voor 2022 de meeruitgave van zes miljoen euro minder zal zijn dan aanvankelijk geschat was. Er worden ter compensatie éénmalig extra middelen voor een totaal bedrag van elf miljoen einde 2021 voorzien.

Financiën

Eind 2021 liet de minister van Onderwijs weten dat hij het hoger onderwijs mee in de indexprovisie van de jaarlijkse uitgavenbegroting van de Vlaamse Regering wil opnemen. Dit betekent dat het risico van het kunnen betalen van de lonen, ten gevolge van het overschrijden van de spilindex niet meer bij de hogeronderwijsinstellingen zal liggen maar, verschuift naar de regering zelf.

In 2021 werden er ook heel wat inspanningen gedaan om, voor studenten die werk verrichten in kader van stages en werkplekleren, de Dimona-aangifte te vereenvoudigen en in bulk te kunnen indienen. Dit past volledig binnen de focus om planlastvermindering te realiseren.

Consortiumcontracten

Ook in 2021 werden gezamenlijke middelen van de hogescholen ingezet om contracten met elektronische databanken van uitgeverijen af te sluiten.

Daarnaast investeert de Vlaamse Hogescholenraad in gezamenlijke grote Europese openbare aanbestedingen. In 2021 liep de aanbesteding voor de Campus Agreement Microsoft. Dit contract werd gegund aan Signpost.

Samenwerken en kennisdelen staan centraal.

In 2021 werd op het gebied onderzoek verder gewerkt aan Blikopener en de projecten DOSP, INPUT/OUTPUT en internationaliseren. Een analyse over 'impact' werd door ScienceWorks voor de Vlaamse Hogescholenraad opgestart.

Daarnaast werd ingezet op een aantal beleids-thema's. Zo werd in 2021 een intervisiemoment over de toepassing van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek georganiseerd. Dit werd als heel leerrijk beschouwd en al snel werden voorbereidingen getroffen voor een volgend intervisiemoment over het statuut van de onderzoeker, in samenwerking met de werkgroepen personeelsbeleid en kunstenbeleid. Omwille van de pandemie werd dit echter verplaatst naar 2022.

Eén van de thema's, het '*gender equality plan*', werd wel opgenomen omwille van de hoogdringendheid voor de indiening van Horizon Europe projecten. Het gebrek aan voldoende basisfinanciering voor onderzoek was uiteraard een terugkerend actiepunt.

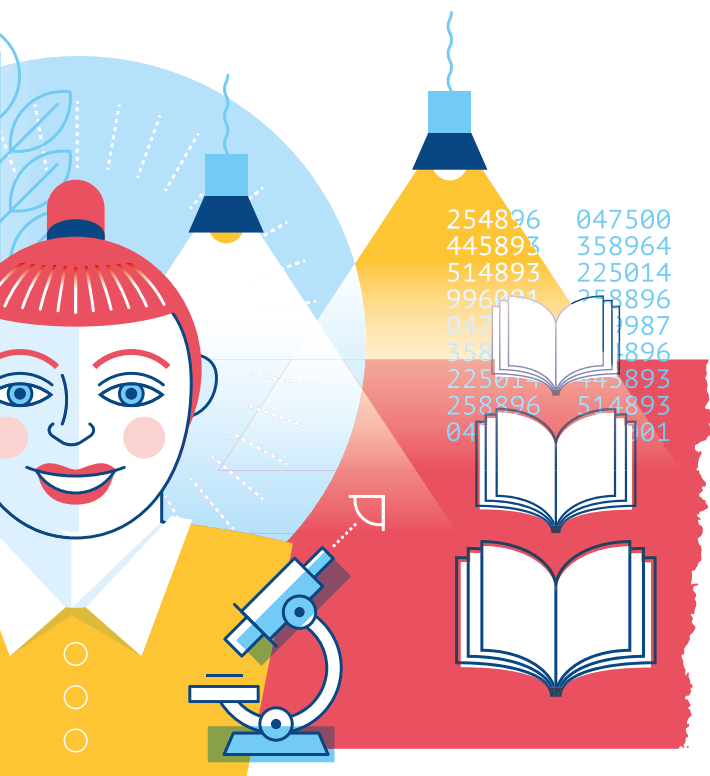

Onderzoek met impact

Het onderzoek 'impact' wil de maatschappelijke impact van het praktijkgericht onderzoek in kaart brengen, een zelfreflectietool ontwikkelen voor de hogescholen en indicatoren formuleren. Met de resultaten ervan willen de hogescholen aan de slag gaan en bijsturen waar nodig, om de impact nog te verhogen. Het onderzoek wordt verricht door ScienceWorks.

Gelijklopend aan dit onderzoeksproject nemen enkele hogescholen en de Vlaamse Hogescholenraad deel aan het Europees project UASiMAP. Er wordt een zelfreflectietool ontwikkeld om de regionale meerwaarde van een hogeschool te bepalen. De ontwikkeling van deze tool is het werk van een team van kennisinstellingen uit vijf Europese landen.

Onderzoek

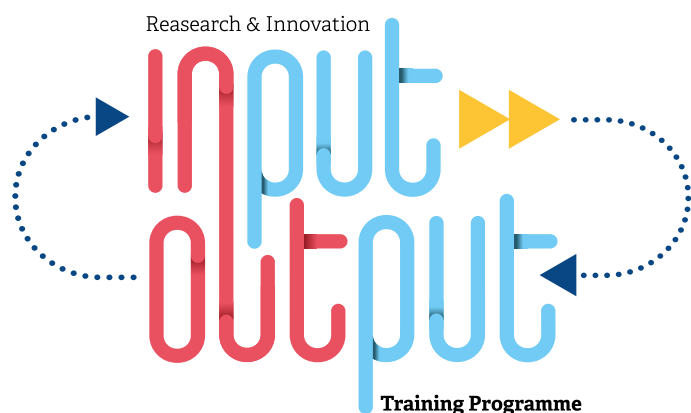
Sterk internationaliseren in onderzoek

Verdere professionalisering van de internationalisering in het onderzoek stond in 2021 op de agenda van de Vlaamse hogescholen. De ambitie was er om, samen met internationale partners, te innoveren en de verworven kennis binnen te brengen in hun regio.

De Vlaamse Hogescholenraad organiseerde daarom een kennisdelingsmoment waarin de hogescholen voor elkaar en voor de financierende overheid hun *'beleidsplan internationaliseren'* presenteerden. De hogescholen verwierven weer nieuwe inzichten die ze verder in de praktijk kunnen zetten.

Een volgende stap in het project internationalisering is een werkveldverkenning bij ondernemingen en organisaties. Onderzoekers toetsen hun internationaal projectidee af met ondernemingen en organisaties. Zo kan hun projectvoorstel nog beter afgestemd worden op maat van de regionale partners en groeit de kans op valorisatie van de projectresultaten.

Projecten

INPUT/OUTPUT

Nog beter praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek met meer impact op het werkveld en de maatschappij.

In 2021 werden veel nieuwe vormingen van het professionaliseringsproject INPUT/OUTPUT gerealiseerd. Enerzijds professionaliseert dit project onderzoekers in brede, ondernemende vaardigheden. En anderzijds worden ondernemende onderzoekers en onderzoekende ondernemers, als deelnemer of lesgever, bij elkaar gebracht rond een gemeenschappelijk thema of interesseveld.

Zo'n vorming is de ideale voedingsbodem om te netwerken, elkaar te inspireren, te informeren en eventueel de eerste stappen te zetten naar co-creatie. Op deze manier brengt INPUT/OUTPUT de onderzoekswereld en het werkveld dicht bij elkaar.

Niet minder dan
1.000 deelnemers van
de hogescholen namen deel
aan de vormingen.

De Vlaamse Hogescholenraad stond in voor de coördinatie en organiseerde vormingen over zeven- en veertig verschillende onderwerpen: van het pitchen van projectideeën, onderzoeksmethodieken, het schrijven van subsidiedossiers, het managen van projecten en projectresultaten, datavisualisatie tot en met de valorisatie van de resultaten naar economie en samenleving.

Dankzij de centrale werking kon een ruim aanbod geboden worden, kwamen hogeschoolmedewerkers van verschillende hogescholen met elkaar in contact en deelden ze onderling ook kennis en ervaring. Tijdens het najaar organiseerde de Vlaamse Hogescholenraad met de hogescholen een strategiesessie om het nieuwe vijfjarenplan te ontwikkelen.

Projecten

Blikopener

Dit programma werd ook in 2021 gecoördineerd door de Vlaamse Hogescholenraad. De hogescholen ontvangen samen vijf miljoen euro per jaar om hun innovatieve kennis te ontsluiten voor ondernemingen en andere organisaties.

Vanaf 2021 werden nieuwe indicatoren: thematische sessies en ideeverlening gebruikt om de dienstverlening nog beter te laten aansluiten bij de vragen van ondernemingen en andere organisaties. De pandemie maakte het niet gemakkelijk om nieuwe indicatoren te lanceren, maar desondanks zijn de eerste resultaten hoopgevend.

De thematische sessies, waarin op vraag van ondernemingen en organisaties een nood of vraagstelling besproken werd, vergden een collectieve aanpak. Een aanpak die niet alleen de innovatieve kennis van de hogeschool ontsluit, maar waarin ondernemingen en organisaties samen in debat

gaan over een probleem en voorstellen tot oplossingen formuleren. Deze werkvorm werd zeer positief onthaald door de deelnemers. Ze kregen niet alleen de kans om met andere ondernemingen en organisaties in dialoog te gaan, maar ook om kennis te maken met de onderzoekers van de hogescholen.

De pandemie maakte het niet gemakkelijk om nieuwe indicatoren te lanceren.

Projecten

DOSP

De hogescholen hebben de ambitie om impact te genereren via hun onderzoeks- en innovatie-activiteiten. Vanaf 2022 wordt dit sterker mogelijk gemaakt via het Digital Open Science Platform.

Via DOSP wordt kennis opengesteld en laagdrempelig toegankelijk en zullen samenwerkingen tussen ondernemingen, organisaties, overheden en kennisinstellingen gefaciliteerd kunnen worden.

In 2021 werkten de hogescholen met de Vlaamse Hogescholenraad heel nauwgezet samen met de partners CTG en Inno.Com om DOSP verder te ontwikkelen. Naast de digitale samenwerkingsruimte maakt DOSP het mogelijk om het beheer van ideeën, projecten en de projectresultaten van de Vlaamse hogescholen efficiënter te laten verlopen. De digitale transitie faciliteerde tevens heel wat kennisdeling tussen de hogescholen onderling over onderzoeksprocessen. DOSP voorziet dat alle hogescholen voldoen aan de internationale regelgeving van Open Science.

De activiteiten van de Flemisch Open Science Board (FOSB) hebben een invloed op de ontwikkeling van het DOSP-platform. Via de FOSB wordt het Open Science beleid verder ontwikkeld en geïmplementeerd in de Vlaamse kennisinstellingen. Vertegenwoordigers van de hogescholen nemen een rol op in de werkgroepen en in de stuurgroep van het FOSB.

In 2021 werd een akkoord gemaakt over de inzet van de infrastructurele middelen, gemeenschappelijke indicatoren en het sjabloon van een datamanagement plan, dat in DOSP geïmplementeerd zal worden.

Projecten

Een leven-lang-leren
ook in artificiële
intelligentie

Vlaamse AI Academie (VAIA)

De rol van artificiële intelligentie groeit in onze samenleving. Het is dus logisch dat ook de nood aan leven-lang-leren in AI groeit. Daarom neemt de Vlaamse Hogescholenraad met de Vlaamse hogescholen deel aan een samenwerkingsnetwerk VAIA met de Vlaamse universiteiten, Agoria, Voka, Unizo, het Vlaams Departement Economie, Wetenschap en Innovatie en het Vlaams Agentschap Innoveren & Ondernemen.

In de Vlaamse AI Academie, wordt de expertise in en noden aan leven-lang-leren in AI in Vlaanderen in kaart gebracht, gekoppeld en onderling afgestemd.

VAIA werd opgestart in 2019 en heeft intussen de permanente vorm aangenomen van dé AI leven-lang-leren hub van Vlaanderen. Door het project is ook gebleken dat de hogescholen, precies dankzij hun sterke praktijkgerichte expertise, een erg belangrijke rol hebben in AI. Vanzelfsprekend is het nodig dit te versterken en te valoriseren om deze expertise ook verder succesvol in te zetten voor het werkveld en de samenleving.

The logo for VAIA (Vlaamse AI Academie) features the letters 'VAIA' in a stylized, rounded font. The 'V' is pink, the 'A's are orange, and the 'I' is yellow. A small yellow dot is positioned above the 'i'.

Mentaal welzijn, als dé prioriteit bij studenten- voorzieningen

Organisatie en ondersteuning gespecialiseerde opleiding grensoverschrijdend gedrag

Op 21 maart 2018 werd onder impuls van Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits, een *'Charter grensoverschrijdend gedrag'* ondertekend door de Vlaamse Hogescholenraad en VLIR. Het charter geeft uiting aan het engagement van de hogeronderwijsinstellingen in Vlaanderen om verder te werken aan een duurzaam beleid rond grensoverschrijdend gedrag.

Aansluitend op een onderzoek van Gie Deboutte van Hogeschool UCLL, over de implementatie van dit charter in de hogescholen, werd in 2021 een aanbod ontwikkeld van een vijfdaagse vorming voor *'vertrouwenspersonen studenten'*. Dit vormingsaanbod is het resultaat van een samenwerking tussen UCLL en IDEWE en komt tegemoet aan de terugkerende vraag naar een gespecialiseerde opleiding, een vraag die zowel bij de hogescholen als bij de universiteiten doorklinkt.

Daarnaast werd beslist om een nieuwe digitale evaluatietool te ontwikkelen, waarin in de toekomst aanbevelingen, tips en adviezen zullen kunnen geconsulteerd worden. Beide initiatieven worden onderling versterkend structureel verankerd en uitgerold door de studentenvoorzieningen aan de hogescholen.

Het mentaal welzijn van studenten

Maatschappelijke evoluties en de coronacrisis hebben de aandacht voor mentaal welzijn van studenten verscherpt. Tijdens de coronapandemie investeerden de Vlaamse en federale overheden ook bijkomende middelen in de studentenvoorzieningen om het psychosociale werkveld te versterken. Deze middelen waren, en blijven, broodnodig voor de studentenvoorzieningen om aan de toegenomen vraag naar ondersteuning voor het mentaal welbevinden van studenten tegemoet te kunnen komen.

Reeds lang voor de coronacrisis zetten de studentenvoorzieningen van de hogescholen evenwel

Studentenvoorzieningen

reeds in op het mentaal welzijn van studenten, via individuele ondersteuning of groepssessies, informatiecampagnes, buddywerkingen en monitoring. Hierover werd regelmatig ervaringen en kennis uitgewisseld tussen de studentenvoorzieningen van de hogescholen.

Zo vond op 13 september 2021 een denkdag onder meer rond dit thema plaats met de werkgroep studentenvoorzieningen van de Vlaamse Hogescholenraad, de VLIR-werkgroep sociale voorzieningen, het kabinet van de minister van Onderwijs en afgevaardigden van het Departement Onderwijs. Andere thema's die aan bod kwamen waren studentenhuisvesting, (digitale) dienstverlening naar studenten, studie-efficiëntie en beleidsontwikkeling.

Op basis van het resultaat van deze denkdag en andere ervaringsuitwisselings-activiteiten werkten de Vlaamse Hogescholenraad en VLIR elk een nota uit over de visie van de hogescholen en universiteiten op het toekomstig beleid mentaal welzijn, die werden overgemaakt aan de minister van Onderwijs.

stuvvo
studentenvoorzieningen

Online netwerken via sociale media

Events

Geen Vlaamse Hogescholenraad-congres in 2021. Dat werd al snel duidelijk, gezien de steeds veranderende voorwaarden om events te organiseren. In deze context was het ook onverantwoord om engagementen van die omvang met derden aan te gaan.

In oktober organiseerden we wel een zeer succesvol evenement op de campus Narafi van LUCA School of Arts voor Global Minds. Het druk bijgewoonde congres was een regelrecht succes. Dat dit het eerste fysieke evenement was sinds meer dan één jaar, zal allicht daarbij ook een rol gespeeld hebben.

Van de relatieve luwte werd gebruik gemaakt om meerdere alternatieve evenementlocaties te bezoeken over Vlaanderen. We gingen op zoek naar venues die een wat meer eigen karakter hebben en die beter ingeschakeld kunnen worden in functie van de doelstellingen van een evenement en de beoogde doelgroepen of resultaten.

State-of-the-art huisstijl

We focusten op de verdere uitrol van de nieuwe huisstijl die in januari 2020 werd gelanceerd. Heel wat documenten zoals het jaarverslag 2020, de oktobertelling, de folders van de instaptoets kregen voor het eerst een make-over.

Ook de projectlogo's van instaptoets, DOSP, Global Minds, Blikopener en INPUT/OUTPUT werden in die zin aangepast om zo meer en beter op elkaar aan te sluiten.

Website

De website van de Vlaamse Hogescholenraad werd verder nog meer uitgebreid en aangevuld met relevante informatie, voornamelijk over praktijkgericht onderzoek en de impact ervan. De 'sprakemaker'- artikels moeten bezoekers een goed beeld geven van de capaciteiten van de Vlaamse hogescholen op gebied van onderzoeken het potentieel van een samenwerking met het werkveld.

Communicatie

LinkedIn blijft het social-mediakanaal dat het best aansluit bij onze stakeholders.

In 2021 werden de resultaten van de oktobertelling voor het eerst op een overzichtelijke, grafische manier publiek gemaakt via de website van de Vlaamse Hogescholenraad.

De Blikopener-website werd, zoals geadviseerd door de communicatiedirecteurs van de hogescholen, systematisch afgebouwd en inhoudelijk ondergebracht onder het hoofdstuk 'samenwerken' op de website van de Vlaamse Hogescholenraad. De URL's werden wel behouden om terugkerende bezoekers op te vangen.

Sociale media

LinkedIn, het sociale mediaplatform dat het best aansluit bij het profiel van de Vlaamse Hogescholenraad, werd zo goed mogelijk ingeschakeld, naast de gebruikelijke nieuwsverspreiding via e-mail, persberichten en andere sociale mediakanalen.

Omdat LinkedIn perfect op doorsnede ligt van alumni, hogeschoolmedewerkers en het werkveld hebben we erg ingezet op de uitbreiding van dat LinkedIn netwerk. Zo stegen we eind 2021 net boven de 3.000 volgers uit. Niet onaardig, gezien het feit dat dit de facto organisch werd opgebouwd en waardoor ons netwerk van een hoge kwaliteit is.

De 'engagement rate' of de mate waarin het netwerk betrokken is bij de berichten die we posten, heeft een gemiddelde score van 5%. Een cijfer wat ver boven het algemeen gemiddelde van 2% ligt, wat door LinkedIn als succesvol wordt beschouwd.

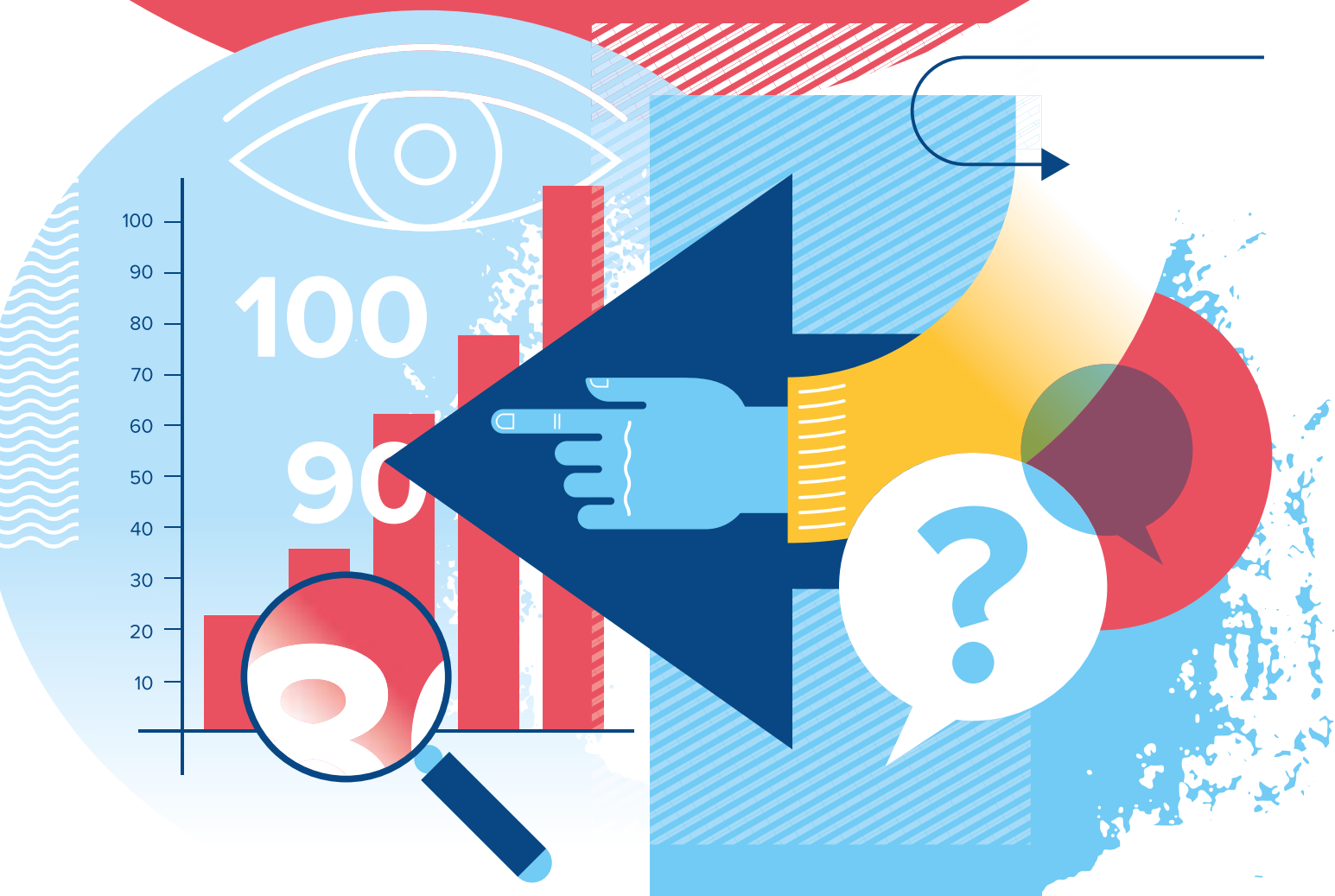
Het is ook door de goede meetbaarheid een ideaal middel om te zien wie in ons netwerk waar precies actief is. Het gros van de 'volgers' komt wel degelijk uit het milieu van het (hoger) onderwijs en de geografische spreiding komt ook sterk overeen met de locaties en de omvang van de hogescholen.

Oktober telling 2021

De oktober telling werd, naar goede gewoonte, ook in 2021 georganiseerd. De bedoeling is steeds weer om de tendensen van de inschrijvingen publiek te maken, aangevuld met specifieke aandachtspunten en een bijhorende publieke boodschap.

Vijf algemene conclusies uit de oktober telling van 2021:

1. de sterke stijging in de graduaatsopleidingen met daaraan gekoppeld de mooie uitdaging om tweedekansers gedegen hoger onderwijs aan te bieden
2. de problematische verdere daling in het aantal studenten in de lerarenopleiding
3. de toenemende interesse voor zorgberoepen
4. de stijgende deelname van studenten ouder dan 25 jaar
5. het status quo in het aantal studenten, gegeven een omslag in het aantal 18-jarigen.

Communicatie

Specifieke aandacht van LinkedIn berichten ging onder meer naar de ondersteuning van 'Corona Bib' een project van en door studenten om elkaar te steunen tijdens de blokperiodes met een virtuele bib-studieplaats. Via enkele berichten zetten we ook de studenten, die zich engageerden om tijdens de zomer mee te helpen in de test- en vaccinatiecentra even in de spotlights. En een speciale bedanking tijdens de dag van verpleegkunde voor hun engagement.

Het inzetten van Instagram en Twitter werd verder uitgewerkt. Twitter zal het 'medium of choice' worden in de aanloop naar de verkiezingen van 2024. Door de aard van het medium én het zeer uitgesproken profiel van de gebruikers, is het erg moeilijk om vandaag een zinvolle langetermijnrelatie en -strategie uit te bouwen met het aanbod van nieuws of standpunten die de raad heeft.

SID-in's Future Proof

Na het debacle van de SID-in's van 2020 hebben we de hogescholen ondersteund in hun onderhandelingen met de Administratie voor het ontwikkelen van de editie 2022. De Vlaamse Hogescholenraad bleef drukken op de nood aan een onlineversie om onder andere de steeds veranderende coronamaatregelen het hoofd te kunnen bieden.

Samen met medewerkers uit alle hogescholen werden in een eerste ronde ook de teksten voor onderwijskiezer onder handen genomen om ze te actualiseren en vooral bij de tijd te brengen. Deze ronde krijgt allicht nog een vervolg in 2022 voor de SID-in's van 2023.

DOSP

Het changetraject voor DOSP ondersteunden we met een filmpje waarin minister Hilde Crevits en voorzitter Koen Goethals het belang en de doelstellingen van het project kaderden.

Publicaties

Naast de gebruikelijke publicaties zoals het jaarverslag 2020, de folders van de instaptoets voor zowel studenten als begeleiders was de Position Paper 'Leerladder in de zorg' allicht één van de belangrijkste publicaties.

Vlaamse Hogescholenraad - Raad van bestuur 2021

Koen Goethals

Hogeschool Gent - voorzitter

Marc Vandewalle

UC Limburg - ondervoorzitter

Ann Brusseel

Erasmushogeschool Brussel
(tot 26 februari 2021)

Johan Dhondt

Erasmushogeschool Brussel
(26 februari 2021 - 1 september 2021)

Philippe Van Hellemont

Odisee hogeschool
(tot 19 april 2021)

Dennis Cluydts

Erasmushogeschool Brussel
(van 1 september 2021)

Veerle Hendrickx

Karel de Grote Hogeschool

Karel Van Roy

Thomas More Mechelen-Antwerpen
(tot 1 oktober 2021)

Stijn Coenen

Thomas More Kempen

Joris Hindryckx

Katholieke Hogeschool VIVES Zuid

Rowan Van Schaeren

Hogere Zeevaartschool

Lode De Geyter

Hogeschool West-Vlaanderen

Ben Lambrechts

Hogeschool PXL

Stefan Verheyden

UC Leuven

Pascal De Grootte

Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen

Tomas Legrand

Arteveldehogeschool

Ann Verreth

Odisee hogeschool
(vanaf 19 april 2021)

Goedele De Troyer

Thomas More Mechelen-Antwerpen
(van 1 oktober 2021)

Simon Van Damme

LUCA School of Arts

Patricia Waerniers

Katholieke Hogeschool VIVES Noord

.....
vertegenwoordiger van de Afdeling Hoger Onderwijs

Linda De Kock

Vlaamse Hogescholenraad - Team 2022

Eric Vermeylen

secretaris-generaal

Ria Bollen

onderzoek & innovatie

Gert Fransen

communicatie & events

Myriam Slock

administratief coördinator

Charlotte Christiaens

Global Minds

Esther Holleman

hogescholenbeheer

Lore Solemé

projectplanner INPUT/OUTPUT

Annelies Claes

onderwijs, kwaliteitszorg

Renilde Knevels

internationalisering

Dirk Vandeweyer

gezondheidszorg & leven-lang-leren

Dirk Derom

research data manager

Rien Mertens

INPUT/OUTPUT

Raphaël Weuts

AI Academy

Joeri Deryckere

lerarenopleiding & instaptoets

missie

De Vlaamse Hogescholenraad staat voor alle Vlaamse hogescholen die door professioneel hoger onderwijs, beoefening van de kunsten, praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en lerende communities van de praxis, toekomst maken: toekomst van studenten, werkveld en samenleving. Om telkens weer het beste uit iedereen te halen, samen naar topkwaliteit te streven en de samenleving duurzaam op te bouwen.

De Vlaamse Hogescholenraad versterkt de maatschappelijke reputatie van Vlaamse hogescholen door hun impact op de politieke besluitvorming te versterken, hun stem in de publieke opinie kracht bij te zetten en de ontwikkeling van lerende communities te faciliteren. Hierbij telkens gedreven door volgende waarden: optimisme, ambitie, bondgenootschap, openheid, loyaliteit en vertrouwen.

visie

De Vlaamse Hogescholenraad positioneert op een krachtige en duidelijke manier de unieke maatschappelijke meerwaarde van de Vlaamse hogescholen zowel in Vlaanderen als in de wereld, en wil internationaal (h)erkend worden als Universities of Applied Sciences and Arts. Engaged & Connected.

De Vlaamse Hogescholenraad werkt proactief beleidsproposities uit en formuleert standpunten om het professioneel hoger onderwijs, de beoefening van de kunsten en de verbinding van dit onderwijs met zowel praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek als met de maatschappelijke dienstverlening, meer ruimte te geven om zich te ontwikkelen.

Als officiële gesprekspartner van de Vlaamse hogescholen met de overheid faciliteert de Vlaamse Hogescholenraad resultaatgericht overleg en dialoog, zowel onderling als met andere beleidsbeïnvloeders en stakeholders. De Vlaamse Hogescholenraad wordt in de media (h)erkend als woordvoerder van alle Vlaamse hogescholen samen.

De Vlaamse Hogescholenraad bouwt lerende netwerken uit, stimuleert onderlinge samenwerking en faciliteert uitwisseling van kennis, ervaringen en beste praktijken tussen de hogescholen.

AP | AP HOGESCHOOL
ANTWERPEN

a:artevelde
hogeschool

hogeschool
vives

Antwerp
Maritime
Academy

**HO
GENT**

LUCA
SCHOOL
OF
ARTS

THOMAS
MORE

erasmus
HOGESCHOOL BRUSSEL

howest
/ hogeschool

KdG Karel de Grote
Hogeschool

UCLL
HOGESCHOOL

PXL

Odisee
DE CO-HOGESCHOOL

Vlaamse
Hogescholen
Raad samen, werken
aan talent voor morgen

Vlaamse Hogescholenraad
Ravensteingalerij 27
1000 Brussel, België
+32 2 211 10 00
www.vlaamsehogescholenraad.be

Illustraties: Rob Marcelis
Eindredactie: Gert Fransen
Verantwoordelijke uitgever: Eric Vermeylen

Wettelijk depot: D/2022/12.784/04